

Møte i fylkesbiblioteksjefskollegiet

Tidspunkt: tirsdag 05.12.23, klokka 12 – 14:30

Sted: Teams

Til stede: Hildegunn Hestnes (Trøndelag), Heidi Hovemoen (Viken), Mette Kristin Gjerdrum (Vestfold og Telemark), Tone Nyseter (Innlandet), Birgit Larsen (Troms), One Marthe Jostad Vik (Møre og Romsdal), Nina Stenbro (Agder), Anita Munch Kulset (Nordland), Britt Ellingsdalen (Rogaland), Elin Golten (Vestland).

Flere medarbeidere fra fylkesbibliotekene deltok under BS sin presentasjon.

Forfall: Knut, Sunniva

Møteleder: Vestfold/Telemark v/Mette

Referent: Viken v/Heidi

	Sak	Kommentar	Innmeldt av	Oppfølging / referat
1. 12- 12.30	Forskrift om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner Presentasjon av høringssvar	Svein Arne Tinnesand- NB Veronicha Angell Bergli- fra BF	AU	Svein Arne Tinnesand: Høringsbrev fra kunnskapsdepartementet. Sendt til NB og BF. <ul style="list-style-type: none">• Handler om kvalifikasjonskrav i folkebibliotek. Forholdsmessighetsprøvedirektivet handler om at skal vi ha kvalifikasjonskrav i bibliotekloven, må dette begrunnes. Direktivet sier at reguleringen må stå i forhold til det samfunnet ønsker å beskytte. Forskriften i bibliotekloven er vanskelig å opprettholde. Det må i så fall prøves (forholdsmessighet.) Dette kommer ikke til å stå seg.• Vi har ikke beviser som er sterke nok. Bibliotek uten fagutdannet biblioteksjef har ikke et dårligere tilbud enn de som har bibliotekfaglig utdanning. NBs strategi har

				<p>vært å gå hardt ut og si at bibliotekloven må endres.</p> <ul style="list-style-type: none">• Det mest effektive vil være å foreslå en endring som opprettholder kvalifikasjonskravet i loven, kanskje i retning av den finske bibliotekloven. Det kan også stilles krav til planlegging av bibliotekvirksomheten, slik de gjør det i den svenske bibliotekloven. Bibliotekslag (2013:801) Sveriges riksdag (riksdagen.se)• Viser til artikkel i Bok og Bibliotek. EU-direktiv skapar strid om profesjonskravet for biblioteksjefar - Bok & bibliotek (bokogbibliotek.no)• Viktig at biblioteksektoren eier regien på denne endringen i forhold til det vi ønsker å oppnå framover. Det kan ikke være opp til KS alene, for eksempel. <p>Veronicha Angell Bergli:</p> <ul style="list-style-type: none">• Slik vi vurderer det, vil en forholdsmessighetsvurdering komme i forhold til nye eller endrede krav. Det er ikke tilfellet nå. I utgangspunktet var ikke BF bekymra, men fikk etter hvert henvendelser fra flere etter NBs høringsvar. BF er opptatt av kvalitet i tjenesten. BF fikk henvendelser fra flere. Henvendte seg til Unio som ikke så noen utfordringer. Har også vært i kontakt med NBF.• Hovedpoenger: Krav til innhold i en yrkesutøvelse er ikke diskvalifiserende i seg selv. Det står ikke noe i forskriften om at utdannelsen bare skal være gjennomført i Norge. Det gjelder ikke hele yrket, gjelder bare en bestemt stillingstype, altså biblioteksjefen. Hensynet til allmennheten må også veie tungt. Sikring av kulturarv og kulturpolitiske mål, blant annet.• BFs advokat er uenig i NBs tolkning.
--	--	--	--	---

			<ul style="list-style-type: none">• Departementet vurderer selv at det er gjort forholdsmessighetsvurdering tidligere også. Dette står i Departementets høringsbrev. Direktivet i seg selv gir ikke noe grunnlag til bekymring, men når NB varsler at det må gjøres en vurdering, blir BFs bekymret. <p>Svein Arne:</p> <p>Langt på vei har BF rett i det som sies, men det er utfordringer ved dagens regime, blant annet ved at det er en omfattende dispensasjonsadgang, er HK-dir som forvalter ordningen med forholdsmessighetsvurderinger. De kan stille krav til en vurdering når som helst NBs tanke er å være offensive, slik at vi kan si hva som skal være krav.</p> <p>Elin: Hva baserer NB sin uttalelse på? Er det erfaringsbasert? Det vises til forskning som sier det motsatte.</p> <p>Svein Arne: vi baserer vårt svar på den årlige bibliotekstatistikken. Vi kan ikke stille ideelle krav. I Norge har vi tre kommuner som bryter loven. Tre biblioteksjefer er ansatt med brudd på kvalifikasjonskravet. Vi har en lov som har en vid unntaksbegrunnelse. Vi har en generell dispensasjonsadgang også.</p> <p>Britt: Veldig interessant, blir mye klokere etter dette. Men hvordan gjøres det for eksempel med lærere? Svein Arne: Det vet jeg ikke, men kanskje BF? Veronicha: Det er tre som er klaget inn og behandlet. Men vi vet om flere kommuner. Vi har <i>ikke</i> en svak lovgivning, men hvordan den praktiseres er en utfordring. Har hatt møte med OsloMet v/utdanningen. De har heller ikke vært involvert. De har startet opp sitt 1-årige utdanningsprogram igjen, for ansatte biblioteksjefer som ikke har fagkompetansen. Det vises til et økende behov og interesse fra kommunene.</p> <p>Svein Arne: ønsker seg en lov som sier noe om kvalifikasjoner i bibliotek. Vi sier dette også til kommunene som får dispensasjon. Uenigheten ligger i om vi skal ha en dispensasjonsordning hvor staten tar ansvaret for dette.</p>
--	--	--	---

<p>2. 12.30 - 12.50</p>	<p>Biblioteksentralen og digital infrastruktur – Presentasjon av tanker og planer</p>	<p>Hans A. Vigen og Jonas Arntzen Svartberg</p>	<p>AU</p>	<p>Ane Drabløs Pettersen deltok også under dette punktet. Hans A. Vigen innledet. BS er eid av kommuner og fylkeskommuner. Tjenesteutvikler siden 1952. Har jobbet med digitale løsninger over lengre tid, Redia som relevant samarbeidspartner. Utvidet nasjonal bibliotekstrategi gir mening for oss, vi ønsker å utvikle brukervennlige tjenester. Jonas A. Svartberg: BS har sett at behovene i sektoren er store og den etablerte satsingen på digital infrastruktur tok form i 2019 og utover. Bygd opp kompetanse på produktutvikling, inspirert av Deichman og Webløft. Har sett muligheter, men også utfordringene. Har et team bestående av de som jobber med metadataproduksjon, produkteiere, designere, innholdsrådgivere mv. Har forsøkt å balansere kompetansen. Det holder ikke med verktøykompetanse, men bibliotekansatte trenger også kompetanse om innholdsproduksjon. Dette vil vi forsøke å ivareta.</p> <p>Libry Content: Nettsideløsning. Har 26 bibliotek på løsningen. Under utvikling: Bibliotek-appen: utvikles sammen med Redia. Er i pilot på noen bibliotek akkurat nå. Kan låne, lese e-bøker mv.</p> <p>Har inngått samarbeidsavtale med Bibliotek-Systemer om utlevering av APIer. I framtida ser vi for oss følgende: Les og lytt i bibliotek-appen Innholdsdeling i bibliotek Podkast og video-innhald integrert Enklere tilgang til tidsskrifter, film og musikk AI-assisterte tjenester for ansatte og lånere Egne digitale tjenester for barn Automatisk utsendelse av nyhetsbrev Booking og billetter</p> <p>Når det gjelder eierstyring og finansieringsmodell, mener BS svaret er å etablere en tredelt finansiering mellom stat – fylkeskommune -kommune. Alle forvaltningsnivåer må betale fra dag én. Om ikke staten kan bidra med langsiktig finansiering (utover strategiperioden) må andelen kommuner/fylker trappes opp tilsvarende. Eierstyring er ivaretatt av årsmøte og</p>
-------------------------------------	---	--	-----------	--

				<p>arbeid i styret. Produktutvikling har vi kontroll på, gjennom brukertesting, workshops osv. Det vi har manglet er en strategisk sparringspartner – foreslår derfor å opprette et produktstyre.</p> <p>Ane D. Pettersen: De fleste bibliotek i Rogaland har tatt i bruk nettsideløsning denne høsten. Fylket tok ansvar for felles anbud. Det har vært ulike utgangspunkt og løsninger ute i kommunene/bibliotekene. Piloter har vært Sandnes, Tysvær og Haugesund, mange verdifulle innspill fra disse underveis i arbeidet. Har fått testet onboarding-kapasiteten når flere skal på samtidig. Det har gått veldig bra.</p> <p>Litt ulike utgangspunkt i kommunene/bibliotekene Piloter: Sandnes, Tysvær og Haugesund bibliotek Har jobbet mye med sin onboarding-plan. Lanseringen har gått veldig bra.</p> <p>Frode: Hvilke biblioteksystemer kan integreres mot Libry Content i dag? Jonas: Fungerer best mot BiblioFil Fungerer også delvis mot Systematic og Quria. Stanger hodet mot Axiell. Har ikke skjedd så mye her. Her trenger vi bistand for å få presset på leverandøren.</p> <p>Se vedlagte presentasjon fra BS.</p>
	12.50 - 13.00	Pause		
3. 13.00	Representanter til fjernlånsnettverk. Forslag: Cathrine Undhjem fra Viken og Tone Mikkelsen fra Troms	AU	AU	<p>Britt: Er allerede meldt inn til NB og NB har bekreftet at det er greit. Kollegiet tok saken til orientering.</p>

4. 13.05	Mandat fylkesbiblioteksjefkollegiet	Britt	AU	<p>Mandatet. Britt orienterte. AU hadde møte med vår kontaktperson i fylkesdirektørkollegiet, Heidi-Iren Wedlog Olsen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De jobber med en mal, så vi avventer denne. • De tar utgangspunkt i prinsipper for fagnettverk som KS har utarbeidet • Det er mulig at fylkeskultursjefkollegiet ønsker mer direkte kontakt med NB. • Vi skal inviteres inn i kollegiet sine møter framover. <p>Anita: dette må jo ikke gå på bekostning av fylkenes egne delegasjonsmyndighet. Heidi: har fylkeskulturdirektørene sagt noe om tidsaspektet? Vi har jobbet med denne saken i en lang periode, og tok utgangspunkt i en mal da også. Viktig med avklaringer. Britt: Har ikke sagt noe om hvor lang tid som kan forventes. Kanskje KS og fylkeskultursjefkollegiet kan komme og informere om disse prinsippene i neste møte? Flere: Vi er jo noe mer enn et fagnettverk, ref. biblioteklov og biblioteksjefens ansvar.</p> <p>Referat fra kulturdirektørkollegiet etterspørres. Forslag: AU kan etterspørre referat når de har vært med i møter.</p> <p>Det opprettes en mappe på Rogalands team hvor vi legger eksisterende delegasjonsreglement.</p>
5. 13.30	<p>FIF : Oppsummering etter møtet med NB/ Hilde Ljødal</p> <p>Hvordan bidrar FiF-tiltakene bidrar til å styrke folkebibliotekenes aktive formidling, i</p>	Kristin	Kristin	<p>Kristin orienterte.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi har lyktes godt med å etablere kompetansenettverk på tvers av fylkene. • Ansatte i folkebibliotekene har fått mulighet til å styrke sitt formidlingsarbeid gjennom kurs, seminarer mv. • Ca 80 studenter har gjennomført studiet i Aktiv og digital formidling. Har etablert et stort nettverk av eksterne samarbeidspartnere også. • Nettverk og samarbeidsstrukturen til fylkesbibliotekene er at vi når ut til bibliotekansatte over hele landet.

	<p>tråd med bibliotekstrategien?</p> <p>Fylkesbibliotekenes FiF-handlingsplaner er redskapet for å holde oversikt over hva som prioriteres og planlegges i det enkelte fylke, og gir samtidig et bilde på hva vi får til sammen.</p> <p>Det er i ferd med å etableres varige strukturer knyttet til Kompetansebanken, Digitalt påfyll, studietilbudet Aktiv formidling og innen flere av satsingsområdene.</p> <p>Jeg tenkte også å legge opp til en forventningsavklarings for siste del av prosjektet.</p>			<p>Gevinst for folkebibliotekene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nye muligheter for nettbasert, formell videreutdanning • Mer mangfoldig tilbud og bedre kvalitet ved samordning av fylkesbibliotekenes kompetanse og ressurser <p>Fra møtet med NB, hvor også Svein Arne Tinnesand deltok.</p> <ul style="list-style-type: none"> • FiF er et bredt kompetanseprosjekt • Bruker muligheten for kobling mellom kompetansetiltak og prosjektmidler til aktiv formidling • Bygger opp under utvidet bibliotekstrategi • FIF-nettverket skal være obs når den nye leselyststrategien kommer og legger prosjektaktiviteten opp mot den • Digitalt påfyll og kompetansebanken har blitt viktige redskap for å spre og bidra til utvikling av ny kunnskap <p>I FIF2 er hovedhensikten å nå ut til bibliotekene med kompetansetiltak og satsinger, og med det stimulere til mer aktiv og utadrettet formidling</p> <p>Forventningsavklaringer for siste prosjektår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De fylkesvise handlingsplanene er redskap for gjennomføring, • Tilskudd til gjennomføring (50 000 gjeldende per fylke i 2023 og 2024) • Sammen dekker vi alle satsingsområder <p>Forventninger fra kollegiet? Fortsett det gode arbeidet, vi har fått til mye.</p> <p>Se vedlagte presentasjon fra Kristin.</p>
--	--	--	--	---

6	<p>Eventuelt Digital infrastruktur – samling på Lillestrøm 5.-6. desember</p> <p>5. og 6. desember inviterer Nasjonalbiblioteket ulike aktører som har fått støtte til større prosjekter knyttet til digital infrastruktur til en todagers samling på Lillestrøm, for å drøfte et felles grunnlag. Samlingen vil bli fulgt opp av avdeling for bibliotekutvikling med et notat til behandling i NBs ledergruppe. Deltagere på samlingen vil være Deichman, Rogaland fylkesbibliotek og Vestfold og Telemark fylkesbibliotek. I</p>	Britt	AU	<p>Britt innledet. Rogaland invitert inn av NB til samling. Britt har ikke informert kollegiet og har fått noen reaksjoner på det i etterkant. Det er likevel ikke en permanent arbeidsgruppe og i etterkant av samlingen skal NB utarbeide et notat.</p> <p>Heidi: NB tok kontakt med Viken. Viken har gitt uttrykk for at arbeidet må forankres bredt. I sitt svar sier NB at Rogaland og Vestfold/Telemark representerer fylkene.</p> <p>Birgit: Det at innvilgede tilskuddsmidler skal være «avgjørende» for deltakelse i viktige sammenhenger, er i så fall et nytt kriterium.</p> <p>Flere: Vi må være oppmerksomme og oppfordre til transparens i arbeidet.</p>

	<p>tillegg er Bergen bibliotek deltager i kraft av at de nylig har jobbet frem en kravspesifikasjon til formidlingsløsning for sitt bibliotek.</p>			
	<p>Eventuelt</p> <p>Nye fylker:</p> <p>Regionale kompetanseaktører og folkebibliotekenes rolle (prosjekt, Trøndelag)</p>			<p>Heidi: Viken tanker om i neste uke og får nye e-postadresser fra nyttår. Kontorfylkeskommune er Buskerud. Tankinga kan by på noen utfordringer, det kan hende det tar litt tid før dere får svar. Viken-adresse kan benyttes fram til nyttår. Avventer med å sende invitasjon til neste kollegiemøte og neste møte for fylkesbibliotekene til etter tanking, slik at det går ut informasjon/innkalling fra rett adresse.</p> <p>Birgit: Det er det samme i Troms og Finnmark.</p> <p>Mette: Tanker også om, men noe seinere enn Viken. Det ansettes fylkesbiblioteksjef i nye Vestfold i disse dager, håper på en utlysning i Telemark etter nyttår.</p> <p>Britt: send nye e-postadresser til meg, slik at jeg får lagt inn i Teams.</p> <p>Hildegunn:</p> <p>Dette er et pågående prosjekt i Trøndelag. Handler blant annet om å legge til rette for studenter som bruker folkebibliotekene. Har dere tips til folkebibliotek som har lagt godt til rette for studenter?</p> <p>Mette: Larvik bibliotek</p> <p>Send gjerne tips til Hildegunn i etterkant av møtet.</p>